

Konu: Gümrük Yönetmeliği 205/4 değişikliği kapsamında menşe belgesi hk.

Tarih:01.03.2020

61906905 / 02.03.2021

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

Gümrük Yönetmeliği'nin 205'inci maddesinin dördüncü fıkrasının c) bendi "*Doğrudan ticaret politikası önleminin uygulandığı ülkeden ithal edilen veya ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülük uygulanan ülke menşeli olduğu beyan edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde menşe şahadetnamesi aranmaz.*" şeklindedir.

10 Aralık 2020 tarihli 31330 sayılı Resmi Gazete ile Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik ile aynı maddenin ç bendi ise aşağıdaki şekilde değiştirilerek 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

ç) bendi "Türkiye ile AB arasında gümrük birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ticaret politikası önlemlerine ilişkin 47'inci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, AB'ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde, menşe şahadetnamesi aranmaz. Ancak, (c) bendinin istisnası olarak, eşyanın aynı zamanda birden fazla ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi olması ya da aynı düzenleme kapsamında ülkesine göre farklı oranların belirlenmiş olması durumunda menşe şahadetnamesi aranır. Menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi halinde, tahsil edilmesi gerekenlerden en yüksek tutarlar esas alınarak işlem yapılır." şeklinde bir açıklama vardır.

Değiştirilen ç) bendinde geçen, 1/95 Ortaklık Konseyi Kararı'nın 47. maddesinde de "Önceki maddelerde öngörülen ticaret politikası önlemlerine tabi tutulan ürünlerin ithaliyle ilgili işlemlerin tamamlanması sırasında ithalatçı Devlet'in mercileri ithalatçıdan gümrük beyannamesinde söz konusu ürünlerin menşeyini göstermesini ister. Ciddi ve sağlam gerekçelere dayanan kuşkuvar nedeniyle kesinlikle gerekli görülmesi halinde, söz konusu ürünün gerçek menşeyini saptamak için destekleyici ek kanıtlar istenebilir." hükmü amiridir

Karardan da anlaşılacağı üzere menşe şahadetnamesi ibrazının zorunlu değil, makul şüphe olması durumunda istenebileceği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Diğer taraftan Bilindiği üzere, ticaret politikası önlemleri başta Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşmasının Mal Ticaretine İlişkin Anlaşmalar başlıklı EK1/ A Ekinde yer alan;

- GATT 94 ün VI ıncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma (Anti Damping Önlemleri Anlaşması),
- Sübvansiyon ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması,
- Korunma Tedbirleri Anlaşması
- Tekstil ve Konfeksiyon Anlaşması

Kapsamında ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak ulusal mevzuatımızda belirlenen hükümler çerçevesinde uygulanmakta olup, ticaret politikası önlemleri İthalat Rejimi Kararı'nın 4/3.üncü maddesinde sayılmıştır.

Ayrıca, G m r k Yönetmeliğinin 3.üncü maddesinin (n) bendinde, “ticaret politikası önlemleri; gözetim, korunma önlemleri, miktar kısıtlamaları ve ithalat veya ihracat yasaklamaları gibi eşyanın ithal veya ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dıŐ önlemler” olarak tanımlanmıŐtır.

Ticaret politikası  nlemleri;

- İthalatta Haksız Rekabetin  nlenmesi Hakkında Mevzuat,
  - İthalatta Korunma  nlemleri Hakkında Karar
  - İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar
  - İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi hakkında Karar
  -  in Halk Cumhuriyeti Menşeli Malların İthalatında Korunma  nlemleri Hakkında Karar
- Olduğu anlaŐılmaktadır.

Ayrıca G m r kler Genel Müdürlüğü’nün 25.03.2020/53484125 sayılı yazılarında, “G m r k Yönetmeliği’nin 205/4-  maddesinin uygulamasına ilişkin risk analizi sonuçları BİLGE sistemi aracılığıyla yükümlülere bildirildiğinden dolayı BİLGE Sistemi tarafından menşe Őahadetnamesinin talep edilmeyen durumlar için eŐyaya ilişkin baŐkaca bir tereddütün bulunmaması halinde söz konusu eŐya için menşe Őahadetnamesinin talep edilmemesi gerekmektedir.” Şeklinde bir açıklama yapıldığından, sistemin beyanname tescil aŐamasında menşe Şahadetnamesi istemediği durumlarda menşe Şahadetnamesi eklenmiyordu. Ancak, ilgili maddenin   bendinde yapılan değişiklik ile 01.01.2021 tarihi itibariyle yürürlüğe girerek risk kriteri durumu ortadan kaldırılmıŐtır.

Tüm bu açıklamalara istinaden;

- ATR Dolaşım Belgesi eşliğinde AB’ye  ye ülkelerden gelen, AB menşeli,
- ATR Dolaşım Belgesi eşliğinde AB’ye  ye ülkelerden gelen, diğer ülkeler menşeli,
- Doğrudan ticaret politikası önlemi uygulanan ülkelerden ithal edilen, EŐyalar için;
Tek bir ticaret politikası önlemine tabi olması,
- Sadece İlave G m r k Vergisine (İGV) tabi olması,
- Sadece Ek mali Yükümlülük (EMY) Vergisine tabi olması,
- Tek bir ticaret politikası önlemine tabi olan aynı zamanda İGV ne tabi olması,
- İGV ve EMY tabi olması

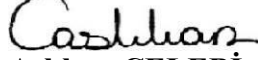
Gibi durumlarda menşe Şahadetnamesi aranılıp aranılmayacağı konusunda tereddütler hasıl olmuŐtur.

Son dönemlerde menşe esaslı tarife önlemleri ve vergiler ihdas edilmesi sebebiyle menşe konusu çok büyük önem arz etmektedir, hal böyle olunca menşe konusunda denetim elemanları, G m r k idaresi, dıŐ ticaret firmaları ve MüŐavirler arasında farklı Şekilde yorumlandığı ve uygulamalarda farklılık yaŐandıđı gelen taleplerden anlaŐılmaktadır.

Yukarıda izah etmeye çalıŐtıđımız tereddütler ve olası tüm sorunları kapsayacak Şekilde makamlarınızca düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Ashhan ÇELEBİ

Ankara G m r k M  avirleri Derneği
Yönetim Kurulu BaŐkanı

Orhan KATTAŐ

Bursa G m r k M  avirleri Derneği
Yönetim Kurulu BaŐkanı

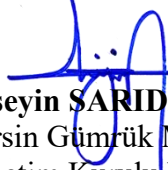
Serdar KESKİN

İstanbul G m r k M  avirleri Derneği
Y netim Kurulu BaŐkanı

TaŐkın DALAY

İzmir G m r k M  avirleri Derneği
Y netim Kurulu BaŐkanı

Huseyin SARIDAĞ

Mersin G m r k M  avirleri Derneği
Y netim Kurulu BaŐkanı